केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य कार्यक्रमाकरीता सर्वसाधारण योजनेंतर्गत सन २०२०-२१ च्या अर्थसंकल्पिय तरतुदीतून २२१० ११७ या लेखाशिर्षातुन हिश्श्यातील **&**0β केंद्र र्फ.४५०७९.०० २२१०५२४६ लक्ष व लेखाशिर्षातुन हिश्श्यातील 80% राज्य वितरीत रु.३००५२.६७ लक्ष अनुदान करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्रमांकः बीयूडी –१३२०/प्र.क्र.४०/आरोग्य–७

१० वा मजला, गोकुळदास तेजपाल रूग्णालय संकूल इमारत नवीन मंत्रालय, मुंबई ४०० ००१.

दिनांक: २३ मार्च, २०२१

वाचा :-

- १) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३, दिनांक १६ एप्रिल, २०२०.
- २) संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचे क्र. राआसोम/ एफएमजी/कें.रा.हि./८८४८३-४९०/२०२०-२१, दिनांक ०१.०१.२०२१ चे पत्र
- 3) संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचे क्र. राआसोम/ एफएमजी/कें.रा.हि./८९४४१/२०२०-२१, दिनांक ०५.०१.२०२१ चे पत्र
- ४) संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचे क्र. राआसोम/ एफएमजी/कें.रा.हि./९५८१५-८२२/२०२०-२१, दिनांक २९.०१.२०२१ चे पत्र
- ५) संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचे क्र. राआसोम/ एफएमजी/कें.रा.हि./९६२८८/२०२०-२१, दिनांक ०२.०२.२०२१ चे पत्र
- ६) संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचे क्र. राआसोम/ एफएमजी/कें.रा.हि./१०९७०५/२०२०-२१, दिनांक १२.०३.२०२१ चे पत्र
- ७) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३, दि.१५.०३.२०२१

प्रस्तावना :-

ग्रामिण जनतेस सहजसाध्य, परवडण्याजोगी,कार्यक्षम,उत्तरायी आणि विश्वासार्ह आरोग्य सेवा उपलब्ध करून देण्याच्या अनुषंगाने केंद्र शासनाने संपूर्ण देशात एप्रिल, २००५ पासून राष्ट्रीय ग्रामिण आरोग्य अभियान सुरू केले आहे. सदर योजनेअंतर्गत प्रजनन व बाल आरोग्य कार्यक्रम (Reproductive

child Health), नियमित लसीकरण, मिशन फ्लेक्सीपुल, पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण व पल्स पोलियो लसीकरण इत्यादी आरोग्य सेवा देण्यात येतात. त्या अनुषंगाने राष्ट्रीय आरोग्य अभियान अंतर्गत राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य कार्यक्रमा करीता सर्वसाधारण वर्गवारीसाठी (General) ६०% केंद्र व ४०% राज्य हिश्श्याचे अनुदान राज्य आरोग्य सोसायटीस उपलब्ध करुन देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. प्रस्तुत प्रकरणी आता पर्यंत वितरीत करण्यात आलेल्या अनुदानाचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे.

(रुपये लाखात)

अ.	शासन निर्णय क्रमांक व दिनांक	सन २०२०-	वितरीत केंद्र	सन	वितरीत
क्र.		२१ चे	हिस्सा	२०२०-२१	राज्य
		सुधारीत		चे सुधारीत	हिस्सा
		अंदाज		अंदाज	
		(६०% केंद्र		(४०%	
		हिस्सा)		राज्य	
				हिस्सा)	
9	बीयुडी१३२०/प्र.क्र.१०/२०२०/आ-		३९३८२.००		
	७ दि. २१.०४.२०२०				
२	बीयुडी १३२० / प्र.क्र. १० /		७४२१.००		8680.33
	२०२०/आरोग्य-७ दि. २८.०७.२०२०				
3	एनएचएम ०९१८/प्र.क्र.४३८/ आ-				4.00
	७, दि. १०.०८.२०२०				
8	एनएचएम ११२०/प्र.क्र.०८/ आ-७,				४३६२.८८
	दि. १५.९.२०२०				
4	एनएचएम ०९१९/प्र.क्र.४७५/ आ-७,		२३६७.००		२२७०.७०
	दि. १५.०९.२०२०	२०२०५७.६६		९०५३२.३२	
ξ	बीयुडी१३२०/प्र.क्र.१०/२०२०/आ-	10,44	9९९००.००	7, 147.47	
	७ दि. १०.११.२०२०				
9	पुरमा ३५२०/प्र.क्र.१५/२०२०/ आ-				५७५६.८०
	७, दि. ०३.११.२०२०				
۷	बीयुडी १३२० / प्र.क्र. ४० /		8२५०७.००		२८३३८.००
	२०२०/आरोग्य-७ दि. ०५.०१.२०२१		07,900.00		10000.00
8	पुरमा ३५२०/प्र.क्र.१५/२०२०/ आ-		0.00		७१९६.००
	७, दि. २२.०१.२०२१		2.00		0154.00
90	बीयुडी१३२०/प्र.क्र.१०/२०२०/आ-		99९४.9४७२		00.00
	७ दि. २२.०१.२०२१		1130.1004		20,00
	एकूण :-		99२७७9.9४७२		५२८७६.७१
	वितरणाची उपलब्ध तरतूद		८९२८६.५१		३७६५५.६१

शासन निर्णय:-

विधानमंडळाचे पावसाळी अधिवेशन २०२०, हिवाळी अधिवेशन २०२० व अर्थसंकल्पीय अधिवेशन २०२१ यामध्ये मंजूर करण्यात आलेल्या पुरक मागण्या व त्यानुषंगाने मान्य करण्यात आलेले सुधारित अंदाज सन २०२०-२१ विचारात घेऊन राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान (सर्वसाधारण घटक) यासाठी केंद्र व राज्य हिस्सा म्हणून पुढीलप्रमाणे लेखाशीर्षनिहाय एकूण सुधारित तरतुद मंजूर करण्यात आली आहे :-

(रु.लाखात)

लेखाशिर्ष	सुधारित	खर्ची पडलेली	शिल्लक तरतूद	वितरणासाठी
	अदाज	तरतूद		प्रस्तावित तरतूद
२२१० F 9५७	२०२०५७.६६	99२७७9.9४७२	४८८८२.९८	४५०७९.००
केंद्र हिस्सा				
२२१०५२४६	९०५३२.३२	५२८७६.७१	३३२२३.९९	३००५२.६७
राज्य हिस्सा				

उपरोक्त वाचा येथील संदर्भ क्र.२ ते ६ अन्वये संचालक, वित्त व लेखा, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांनी केंद्र हिश्श्यापोटी केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेला रु.४५०७९.०० लक्ष एवढा निधी व त्यास समरुप राज्य हिस्सा रु.३००५२.६७ लक्ष एवढा निधी वितरीत करण्याचा प्रस्ताव शासनास सादर केला आहे. उपरोक्त वाचा अ.क्र.७ येथील शासन परिपत्रक, वित्त विभाग दि.१५.०३.२०२१ अन्वये सुधारीत अंदाजांच्या मर्यादेत निधी वितरणाची मर्यादा निश्चित करण्यात आली असून त्याप्रमाणे निधी अर्थसंकल्पीय अंदाज, वाटप आणि संनियंत्रण प्रणालीवर (बीम्स) वितरीत करण्यात मान्यता देण्यात आली आहे.

सबब, मंजूर तरतुदीतून ६०% केंद्र हिश्श्यापोटी रू.४५०७९.०० लक्ष व ४०% राज्य हिश्श्यापोटी रु. ३००५२.६७ लक्ष इतकी रक्कम वितरीत करण्यास याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

- २. उपरोक्त अनुदानासाठी प्रशासकीय अधिकारी, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी याबाबतचे देयक कोषागारात सादर करून विहित केलेल्या बाबींवर खर्च करण्यासाठी सदर रक्कम आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, राज्य आरोग्य सोसायटी यांच्याकडे सुपुर्द करावी. यासाठी सह संचालक (अ. व प्र.), आरोग्य सेवा, मुंबई यांना "नियंत्रण अधिकारी" म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
- ३. सदर प्रस्तावावरील खर्च खालीलप्रमाणे नमूद लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व तो सन २०२०-२१ साठी मंजूर करण्यात आलेल्या उपलब्ध तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

		(रु.लाखात)			
अ. क्र.	तपशिल	लेखाशिर्ष	सन २०२०-२१ चे सुधारीत अंदाज	मागणी रक्कम (केंद्र ६०%) (राज्य ४०%)	
٩	मागणी क्र. आर-१, २२१० वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य; ०६, सार्वजनिक आरोग्य; ८००- इतर खर्च; सर्वसाधारण योजना (०१)(१८) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान केंद्र पुरस्कृत योजना (६० टक्के केंद्र हिस्सा) कार्यक्रम, ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	२२१० F १५७	२०२०५७.६६	४५०७९.००	
7	मागणी क्र. आर-१, २२१० वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य; ०६, सार्वजनिक आरोग्य; ८००- इतर खर्च; सर्वसाधारण योजना (०१)(१५) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान केंद्र पुरस्कृत योजना (४० टक्के राज्य हिस्सा) कार्यक्रम, ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	૨૨૧ ૦५૨૪६	९०५३२.३२	३००५२.६७	

४. वित्त विभागाच्या दिनांक १६ एप्रिल, २०२० च्या शासन परिपत्रका सोबत जोडलेल्या परिशिष्टातील अनु.क्र.९ मधील मुद्दा क्र.१ ते १० मधील अटी व शर्तींची पूर्तता केली असल्याचे कार्यक्रम प्रमुख / संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांनी शासनास कळिवले असून त्याबाबतचे प्रमाणपत्र सादर केले आहे. त्यामुळे सदरहू प्रकरणी वित्त विभागाच्या

दिनांक १६ एप्रिल, २०२० च्या शासन परिपत्रकाच्या परिशिष्ठातील मुद्दा क्र. १ ते १० मधील अटींची पूर्तता झाली असल्याचे प्रमाणित करण्यात येत आहे. यापुर्वी वितरीत केलेल्या निधीच्या अनुषंगाने राज्य आरोग्य सोसायटीच्या लेखापरिक्षणामध्ये कोणतेही गंभीर आक्षेप घेतलेले नाहीत. सदर प्रस्तावावरील वितरीत करण्यात येणारा निधी पुरवठादाराच्या खात्यात थेट जमा होणार आहे. सदर प्रस्तावात वस्तू खरेदी प्रस्ताव तसेच, भांडवली वस्तू खरेदीचा समावेश नाही. सदर कार्यक्रमांच्या संबंधित लेखाशिषांखाली एक वर्ष जूने संक्षिप्त देयक प्रलंबित नाही. शासनाच्या धोरणानुसार सदर प्रस्तावावरील निधी राज्य आरोग्य सोसायटीच्या स्वतंत्र बॅक खात्यात जमा करुन खर्च करण्यात येत असल्याचे त्याचप्रमाणे वित्त विभागाच्या दिनांक १६ एप्रिल, २०२० च्या शासन निर्णयातील संबंधित असलेल्या सर्व तरतुदीचे /अटी व शर्तींचे पालन करुन त्यासंदर्भात आवश्यक ते प्रमाणपत्र सादर करणे अथवा आवश्यक त्या बाबी स्वतंत्रपणे प्रमाणित करणे राज्य आरोग्य सोसायटीस अथवा सदरहू निधी ज्या यंत्रणेमार्फत खर्च करण्यात येणार त्या कार्यक्रम प्रमुखास बंधनकारक राहील.

- ५. सदरील अनुदान संशर्त असून वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक, क्र.२०१३/प्र.क्र.८५/२०१३/ अर्थसंकल्प-३, दिनांक २५ एप्रिल, २०१३ नुसार उपरोक्त निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र (UC) सादर केल्यानंतरच पुढील अनुदान वितरीत करण्यात येईल.
- ६. सदर प्रस्तावावरील खर्च शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ मधील तरतूदीनुसार आवश्यक तेथे करावयाच्या खरेदीबाबत प्रशासकीय मान्यता घेण्यात यावी.
- ७. सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या अनौपचारीक संदर्भ क्रमांक सं.क्र. ६८/२०२१/व्यय-१३, दिनांक २९ जानेवारी, २०२१ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२१०२१२९८०७५५६०१७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मिलिंद कुळकर्णी) अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. महालेखापाल(लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र- १, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- २. महालेखापाल, (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र- १, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- ३. आयुक्त आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- ४. संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
- ५. अति. संचालक, कु.क. कार्यालय, पूणे
- ६. सहसंचालक (अर्थ व प्रशासन), आरोग्य सेवा, पुणॆ.
- ७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- ८. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
- ९. नियोजन विभाग/का-१४७२, मंत्रालय, मुंबई.
- १०. वित्त विभाग/का-व्यय-१३, अर्थसं-९ (अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई.
- ११.सार्वजनिक आरोग्य विभाग/अर्थसंकल्प/लेखा कार्यासने, मुंबई
- १२.निवडनस्ती (आरोग्य -७).